

Handläggare
Fanny Eklund
Telefon: 08-50823338

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2024-10-25

Ersättningsnivåer daglig verksamhet (LSS)

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ett ärende avseende förändringar i ersättningsnivåer inom daglig verksamhet (LSS). Förslaget föreslås börja gälla den 1 januari 2025. Förändringarna avser att antalet nivåer i ersättningssystemet ska minska från sju till fem samt att ersättningen ska öka i de lägsta nivåerna och minska i de högsta. Vidare föreslås förändring i timintervallerna till tre ersättningsskalor samt att ersättning ska ges upp till sex månader efter att en enskild har gått vidare till arbete på ordinarie marknad. Förändringar har också gjorts i stadens bedömningsinstrument för att säkerställa bedömningarna. Förvaltningen ställer sig positiv till förändringarna, men befarar att det kan komma att innebära negativa ekonomiska konsekvenser för beställarenheten samt utförarverksamhet för personer med omfattande intellektuella och fysiska funktionsnedsättningar.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt nämndens yttrande gällande ersättningsnivåer inom daglig verksamhet. I ett tidigare ärende under 2023 föreslog stadsledningskontoret förändringar i ersättningssystemet för daglig verksamhet (LSS). Förändringarna innebar att antalet nivåer i ersättningssystemet skulle minska från sju till fem samt att ersättningen skulle öka i de lägsta nivåerna och minska i de högsta. Vidare föreslogs också att antalet timintervall för deltagandegrad per vecka som den enskilde kan välja mellan skulle ändras från två till tre. Samtliga förändringar som föreslogs bedömdes på totalen vara kostnadsneutrala för staden. Utifrån inkomna remissvar gjordes bedömningen att det fanns delar i förslaget som behövde utredas ytterligare.

Ärendet

Nedan presenteras de huvudsakliga förändringarna i ersättningssystemet inom daglig verksamhet. Förändringarna avser att främja den enskildes förmåga att delta i sysselsättning och att komma ut på arbetsmarknaden. Inom ramen för ersättningsnivåerna ska även behov av motivationsarbete inkluderas samt att delar i systemet som kan skapa inlåsningseffekter tas bort.

Förändringar i ersättningssystemet

För att säkerställa att ersättningarna i möjligaste mån motsvarar individens resursbehov föreslås att antalet ersättningsnivåer minskas och att fler timintervaller införs för deltagartimmar. Antalet nivåer föreslås minska till fem. Ersättningen i de lägsta nivåerna har ökat och i de högsta nivåerna föreslås ersättningen att minska. Om en personlig assistent följer med en brukare till daglig verksamhet minskas ersättningen med 30 procent, vilket är en minskning jämfört med den nuvarande skillnaden på 38 procent.

Förändringar i ersättning för deltagandetimmar

Stadsledningskontoret föreslår tre olika ersättningsnivåer för daglig verksamhet baserat på antalet deltagandetimmar per vecka. Följande ersättningsskalor föreslås:

1. Timintervall 1-10 timmar per vecka - Ersättningen föreslås vara 63 procent heltid.
2. Timintervall 11-24 timmar per vecka - Ersättningen föreslås vara 80 procent av heltid.
3. Timintervall 25 timmar upp till heltid (40 timmar per vecka) - Ersättningen föreslås vara 100 procent av heltid.

Stadsledningskontoret föreslår även att lägsta antalet deltagandetimmar per vecka ska sänkas från fyra timmar till en timme. Det understryks även att ett lågt deltagande inte betyder att den enskilde inte har behov av insatsen. Om den enskilde inte deltar alls eller har låg närvaro behöver orsaken följas upp och en individuell bedömning görs för att fastställa fortsatt behov av insatsen.

Ersättning till verksamheten under övergångsperiod mellan daglig verksamhet och arbete på ordinarie arbetsmarknad
För personer som börjar arbeta på den ordinarie arbetsmarknaden föreslås att ersättning utbetalas upp till sex månader till verksamheten för stöd till den enskilde under en övergångsperiod. Under denna period föreslås ersättning enligt den första ersättningsnivån (1-10 timmar per vecka). Utföraren förväntas ge stöd och regelbundet besöka arbetsplatsen under

övergångsperioden. Stödet ska anpassas individuellt tillsammans med den enskilde.

Förändring i stadens bedömningsinstrument

Till grund för bedömningen av ersättningsnivån finns ett särskilt bedömningsinstrument. Nivåbedömningen görs av socialförvaltningen utifrån livsområden; förflyttning, kommunikation, social interaktion, personlig vård, aktiviteter, arbete/sysselsättning, pedagogisk arbetsmetod, hemliv, fritid samt medicinsk omvårdnad/psykisk hälsa. Frågor och matriser i bedömningsunderlaget har förtydligats samt frågor som syftar till att fånga upp motivationsarbete har utformats inom alla livsområden utom förflyttning och kommunikation. Någon omviktning av poängsättningen har inte genomförts och har inte bedömts nödvändig för att få fram och värdera det motiveringsarbete som utförs.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna ändringarna bedöms få marginella kostnadsförändringar för staden som helhet. En ekonomisk jämförelse mellan nuvarande och föreslagna ersättningsnivåer har gjorts, och påverkan på stadsdelsnämndernas budget bedöms vara liten. Vissa stadsdelsnämnder kan emellertid påverkas mer negativt än andra beroende på deras nuvarande sammansättning av deltagare mellan olika ersättningsnivåer. Särskilt de stadsdelar som har många personer med daglig verksamhet på nuvarande nivå fem till sju kommer att uppmärksamma en större negativ ekonomisk effekt. Förslaget om att ge ersättning upp till sex månader när en individ börjar arbeta på arbetsmarknaden beräknas kosta 7,4 miljoner kronor för staden. Denna kostnadsuppskattning bygger på antagandet att tre procent av de som har daglig verksamhet kommer att börja arbeta med lönebidrag.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Ärendet informeras i samverkansgrupp 8 oktober.

Barnkonsekvensanalys

Förslaget medför inga särskilda konsekvenser för barn.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till översynen av ersättningssystemet, men uppmärksammar att förslaget kan medföra negativa ekonomiska konsekvenser för stadsdelsnämndens beställarverksamhet. Det nya förslaget bedöms dock som mer fördelaktigt än tidigare förslag. Även för förvaltningens utförarverksamhet för personer med omfattande intellektuella och

fysiska funktionsnedsättningar kommer förslaget att medföra negativa ekonomiska konsekvenser för verksamheten då ersättningen inte kommer att motsvara personalkostnaderna.

Förvaltningen ser också att förslaget inom ersättningsystemet inte motiverar stadsdelsförvaltningen till att starta egna verksamheter för personer med omfattande funktionsnedsättningar med utåtagerande beteende och där beställarna idag behöver köpa platser utanför avtal, då den ekonomiska ersättningen inte täcker kostnaderna för verksamhetens behov av personal.

Att frågorna till underlaget (bilaga 3) har förtydligats ser förvaltningen som en förbättring. Förvaltningen ser att de nya frågorna och matrisen i bilaga 2 kommer ge adekvata nivåer för personer med psykosociala svårigheter, som är både motoriskt begränsade samt har en oro och rastlöshet. Förvaltningen ser också positivt till förslaget om fortsatt ersättning i upp till sex månader när en enskild går vidare till arbete på ordinarie arbetsmarknad.

Förvaltningen ser inte att förslaget kommer att medföra några särskilda konsekvenser för brukarna.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Lee Orberon
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Veronica Östlin
Avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remissbrev
2. Remissunderlaget – Ersättningsnivåer daglig verksamhet (LSS)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2024-10-08
Veronica Östlin, Avdelningschef	2024-10-08